

Finanse publiczne

**PRACE NAUKOWE
UNIwersYTETU EKONOMICZNEGO
WE WROCŁAWIU
nr 167**

**RESEARCH PAPERS
OF WROCŁAW UNIVERSITY
OF ECONOMICS
No. 167**

Finanse publiczne

Redaktorzy naukowi
Jerzy Sokołowski
Arkadiusz Żabiński

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2011

Senacka Komisja Wydawnicza

*Zdzisław Pisz (przewodniczący),
Andrzej Bąk, Krzysztof Jajuga, Andrzej Matysiak, Waldemar Podgórski,
Mieczysław Przybyła, Aniela Styś, Stanisław Urban*

Recenzenci

Beata Filipiak, Beata Guziejewska, Marzanna Poniatowicz

Redakcja wydawnicza

Barbara Majewska, Aleksandra Śliwka

Redaktor techniczny

Barbara Łopusiewicz

Korektor

Joanna Szynal

Skład i łamanie

Beata Mazur

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

Wydanie publikacji dofinansowane przez Fundację Polska Miedź

fundacja
POLSKA MIEDŹ

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2011

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-184-3

Druk: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Wstęp	11
Arkadiusz Babczuk , Ograniczenia budżetowe polskich jednostek samorządu terytorialnego. Drugi etap badań ankietowych	13
Adam Baszyński , Struktura konkurencyjna rynku usług bankowych w wybranych krajach Europy Środkowo-Wschodniej	22
Ewa Bąk-Filipek , Rola urzędów marszałkowskich w finansowaniu turystyki w Polsce	32
Ryta Dziemianowicz , Przywileje podatkowe i ich wpływ na dochody budżetu państwa	43
Małgorzata Gasz , Problem harmonizacji opodatkowania dochodów przedsiębiorstw w Unii Europejskiej	53
Piotr Gut , Oszustwa w transakcjach wewnątrzwspólnotowych w podatku VAT jako zagrożenie dla stabilności dochodów budżetowych państw członkowskich Unii Europejskiej	65
Jarosław Hermaszewski , Problemy wyodrębniania procesów w zarządzaniu finansami samorządu terytorialnego	77
Maria Jastrzębska , Znaczenie bezzwrotnych środków zagranicznych jako źródła finansowania działalności jednostek samorządu terytorialnego	87
Alicja Kasperowicz-Stępień , Rozwój polskiej administracji skarbowej	99
Urszula Kosterna , Kryzys fiskalny a perspektywy zacieśnienia koordynacji polityki fiskalnej w Unii Europejskiej	107
Iwona Kowalska , Problemy z wdrażaniem budżetu zadaniowego na szczeblu województw	118
Aleksander Kowalski, Andrzej Zyguła , Czynniki determinujące efektywność otwartych funduszy emerytalnych	130
Dorota Marzena Krupa , Przejrzystość funkcjonowania państwowych funduszy majątkowych	142
Agnieszka Krzezińska , Wydatki publiczne w Polsce na tle krajów Unii Europejskiej w aspekcie wejścia do unii gospodarczej i walutowej	152
Marzanna Lament , Mechanizmy kontrolne w zakładach ubezpieczeń w aspekcie Solvency II	163
Piotr Laskowski , Poziome wyrównywanie dochodów jednostek samorządu terytorialnego	173
Zofia Łękawa , Zadłużenie gmin województwa dolnośląskiego w świetle nowej ustawy o finansach publicznych	183

Justyna Łukomska-Szarek , Analiza potencjału inwestycyjnego i poziomu samofinansowania samorządów gminnych w Polsce	195
Małgorzata Mazurek-Chwiejczak , Specjalne strefy ekonomiczne jako raje podatkowe	206
Anna Milewska , Dokumenty planistyczne – koszty czy korzyści dla budżetu gminnego	217
Magdalena Miszczuk , Kryteria przydzielania subwencji ogólnej jednostkom samorządu terytorialnego w polskim systemie finansów publicznych	228
Rafał Nagaj , Procesy prywatyzacyjne w sektorze energetycznym a finanse publiczne w Polsce	241
Anna Ostrowska-Dankiewicz, Marcelina Zapotoczna , Znaczenie bancassurance w dystrybucji ubezpieczeń	253
Agnieszka Parlińska , Rozwój rynku pracowniczych programów emerytalnych	265
Zbigniew Piepiora , Klęski żywiołowe na obszarze Polski i finansowanie usuwania ich skutków z budżetu państwa	278
Aleksandra Płonka, Tomasz Wojewodziec , Rozwój przedsiębiorczości w gminie a stawki podatku od nieruchomości	289
Marian Podstawka, Agnieszka Deresz , Dystrybucyjne znaczenie podatku dochodowego od osób fizycznych	298
Artur Pollok, Grzegorz Wałęga , Elastyczność zadłużenia gospodarstw domowych względem stopy procentowej i dochodu	306
Jarosław Poteraj , Analiza kosztów powszechnych towarzystw emerytalnych	327
Renata Przygodzka, Monika Truszkowska-Kurstak , Analiza kosztów i korzyści w sektorze publicznym – zarys metody	339
Halina Rechul, Alicja Bonarska-Treit , Finansowanie systemów edukacyjnych w krajach Unii Europejskiej	352
Anna Rosa , Kredyty i obligacje jako formy pozyskiwania środków finansowych przez JST w Polsce	366
Robert Rusielik , Efektywność techniczna funkcjonowania powszechnych towarzystw emerytalnych i jej zmiany – przykład zastosowania analizy granicznej	375
Karol Schneider , Kontrowersje wokół otwartych funduszy emerytalnych ...	387
Andrzej Sobczyk , Diagnoza dochodów budżetowych jako element procesu planowania rozwoju	397
Małgorzata Solarz , Wybrane działania zaradcze podejmowane przez państwo w zakresie walki z wykluczeniem finansowym	411
Michał Sosnowski , Podatkowy wymiar pomocy publicznej	423
Feliks Marek Stawarczyk , Szwedzka droga wychodzenia z kryzysu finansowego	438
Monika Szafrąńska , Wiedza i umiejętności finansowe mieszkańców obszarów wiejskich (na przykładzie Małopolski)	448

Dariusz Urban , Państwowe fundusze majątkowe jako przykład innowacyjnego narzędzia w dziedzinie zarządzania finansami państwa	458
Piotr Urbanek , Czy nadzór korporacyjny uchronił polskie banki przed kryzysem?	469
Monika Walicka , System podatkowy w Polsce a zarządzanie małym przedsiębiorstwem	481
Marek Wigier , Problematyka interwencjonizmu i efektywności wydatków publicznych w sektorze rolno-spożywczym (na przykładzie PROW 2007-2013)	491
Radosław Wiczak , Uwarunkowania przeprowadzania kontroli podatkowej w przedsiębiorstwie – wybrane zagadnienia	502
Iwona Wojciechowska-Toruńska , Ekonomiczne uwarunkowania konsolidacji fiskalnej ekspansywnej	513
Agnieszka Wójcik-Mazur , Analiza systemu bankowego w kontekście wzrostu gospodarczego w Polsce	522
Dorota Wyszowska , Sytuacja finansowa polskich województw w świetle wybranych wskaźników	531
Adam Wyszowski , <i>Tax expenditures</i> jako instrument polityki podatkowej	542
Danuta Zawadzka, Anna Paluch , Rozwój rynku usług faktoringowych w Polsce	553
Jolanta Zawora , Sytuacja finansowa gmin w województwie podkarpackim na tle kraju	566
Anna Zimnoch , Źródła finansowania podmiotów ekonomii społecznej	579
Magdalena Ziolo , Deficyt i dług jako kategorie objęte dyscypliną fiskalną	608
Arkadiusz Żabiński , Możliwości wykorzystania karty podatkowej jako narzędzia rozwoju mikroprzedsiębiorczości w gminach	600

Summaries

Arkadiusz Babczuk , Polish municipalities budget constraints. Second stage of questionnaire survey	21
Adam Baszyński , Competitive structure of banking services market in selected countries of Central and Eastern Europe	31
Ewa Bąk-Filipek , Role of marshal offices in financing tourism in Poland	42
Ryta Dziemianowicz , Tax privileges and their influence on the country's budget revenue	52
Małgorzata Gasz , Problem of harmonization of European Union's firms' income taxation	64
Piotr Gut , Missing trader intra-community VAT frauds as a serious threat towards stability of public finance in the European Union member states	76
Jarosław Hermaszewski , Problems of separation of processes in management of local government finance	86

Maria Jastrzębska , The importance of EU funds as the source of financing of local self-government activity	98
Alicja Kasperowicz-Stępień , The developmnet of Polish tax administration	106
Urszula Kosterna , Fiscal crisis and the prospects for reinforced fiscal policy coordination in the European Union	117
Iwona Kowalska , Problems in the process of implementation of performance budgeting at the level of voivodeships	129
Aleksander Kowalski, Andrzej Zyguła , Factors determining the effectiveness of the open pension funds	141
Dorota Marzena Krupa , Transparency of sovereign wealth funds	151
Agnieszka Krzemińska , General government expenditure in Poland in comparison with the EU states in the aspect of joining economic and monetary union	162
Marzanna Lament , Control mechanisms in insurance companies in the aspect of Solvency II	172
Piotr Laskowski , Horizontal equalization of the incomes of territorial self-government units	182
Zofia Łekawa , Debt of Lower Silesian voivodeship communes in the light of the amended law on public finance	194
Justyna Łukomska-Szarek , Analysis of investment potential and level of self-financing of commune self-governments in Poland	205
Malgorzata Mazurek-Chwiejczak , Special economic zones as tax heavens	216
Anna Milewska , Planning documents – costs or benefits for communal budget	227
Magdalena Miszczuk , Criteria of allocating general subsidy to local government units in Polish public finance system	240
Rafał Nagaj , The process of privatizing Poland’s energy sector vs. the state’s financial influence	252
Anna Ostrowska-Dankiewicz, Marcelina Zapotoczna , The role of bancassurance in insurance distribution	264
Agnieszka Parlińska , Development of occupational pension schemes’ market	277
Zbigniew Piepiora , Natural disasters in the area of Poland and the finance of removing their effects from the state budget	288
Aleksandra Płonka, Tomasz Wojewodzic , Development of entrepreneurship in municipalities vs. property tax rates	297
Marian Podstawka, Agnieszka Deresz , Distributive significance of income tax imposed on individual taxpayers	305
Artur Pollok, Grzegorz Wałęga , Debt flexibility of households towards interest rate and income	326
Jarosław Poteraj , The analysis of costs of public pension societies	338
Renata Przygodzka, Monika Truszkowska-Kurstak , The cost benefit analysis in public sector – the outline of the method	351

Halina Rechul, Alicja Bonarska-Treit , Financing of education systems in European Union countries	365
Anna Rosa , Loans and municipal bonds issuance as of raising funds by the local government entities in Poland	374
Robert Rusielik , Technical efficiency of operation of universal pension fund societies and its changes – an example of frontier analysis application ...	386
Karol Schneider , Controversy around open pension funds	396
Andrzej Sobczyk , Diagnosis of budgetary revenue as an element of process of development planning	410
Malgorzata Solarz , Selective remedial activities performed by the government in preventing financial exclusion	422
Michał Sosnowski , Tax dimension of state aid	437
Feliks Marek Stawarczyk , The Swedish way of defeating the financial crisis	447
Monika Szafrąńska , Knowledge and financial skills of rural dwellers (on the example of Malopolska region)	457
Dariusz Urban , Sovereign wealth funds as an innovative tool of management in the field of government finance	468
Piotr Urbanek , Has corporate governance protected the Polish Banks from financial crisis?	480
Monika Walicka , Tax system in Poland vs. small companies' management	490
Marek Wigier , Interventionism and public expenditure issues in the agro-food sector (on example the RDP 2007-2013)	501
Radosław Witzak , The conditions of the tax control of the enterprise – chosen issues	512
Iwona Wojciechowska-Toruńska , Economic determinants of expansionary fiscal consolidation	521
Agnieszka Wójcik-Mazur , Analysis of the banking system in the context of the economic growth in Poland	530
Dorota Wyszowska , Polish voivodeships financial situation in the light of selected indicators	541
Adam Wyszowski , Tax Expenditures as a tax policy instrument	552
Danuta Zawadzka, Anna Paluch , Factoring market development in Poland	565
Jolanta Zawora , Financial standing of Podkarpackie voivodeship communes against the background of Poland	578
Anna Zimnoch , Sources of financing of social economy entities	588
Magdalena Ziolo , Deficit and debt as categories of fiscal discipline	599
Arkadiusz Żabiński , The possibilities of using the tax card as a tool for development of micro enterprises in the municipalities	609

Wstęp

Publikacja „Finanse publiczne” została wydana w ramach Prac Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Stanowi dorobek studiów teoretycznych i empirycznych pracowników naukowych najważniejszych ośrodków naukowych działających w Polsce. Problematyka podjęta w poszczególnych opracowaniach w sposób kompleksowy prezentuje aktualny stan wiedzy niezbędnej w pracy specjalistów z zakresu administracji i finansów publicznych, finansów sektora bankowego, ubezpieczeniowego oraz finansów przedsiębiorstw.

Część publikacji poświęcono prezentacji wyników badań w zakresie zadłużania samorządów lokalnych, zarządzania dochodami oraz wydatkami budżetów gmin, powiatów i województw. Zagadnienia związane z polityką fiskalną poruszone są również w opracowaniach dotyczących efektywności sektora publicznego, konstrukcji podatkowych, funkcjonowania aparatu skarbowego, wydatków budżetowych czy też systemów emerytalnych. Równie aktualna jest część publikacji dotycząca funkcjonowania i nadzoru sektora bankowego i ubezpieczeniowego. Ostatnią grupę opracowań stanowią zagadnienia z dziedziny finansów przedsiębiorstw.

Poszczególne fragmenty książki były recenzowane przez profesorów uniwersytetów, przede wszystkim kierowników katedr ekonomii lub polityki ekonomicznej, którym w tym miejscu chciałbym serdecznie podziękować za rzetelne i wnikliwe recenzje. Składam również wyrazy uznania pracownikom Katedry Ekonomii i Polityki Ekonomicznej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz pracownikom Wydawnictwa za trud i starania włożone w powstanie tej publikacji.

Żywię głębokie przekonanie, że niniejsza publikacja będzie inspirować do dalszych badań i dociekań w sferze polityki ekonomicznej oraz przyczyni się do powstania równie ciekawych opracowań naukowych.

Jerzy Sokołowski

